N°. 2291. 1854.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk.
Brieven, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

DINGSDAG, 7 NOVEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

Vereeniging: REGT VOOR ALLEN.

De *Vereeniging* noodigt de Kiezers der Hoofdstad uit, om bij de stemming op Dingsdag 7 November e. k. hunne stemmen uit te brengen: Voor de herstemming tusschen de HH. Jhr. P. H. BICKER en Jhr. Mr. J. R. CORVER HOOFT, op:

den Heer **Jhr. P. H. BICKER** (wit stembiljet);

en voor de eenige stemming op:

den Heer **A. H. HAFKENSCHEID** (geel stembiljet).

Namens de Vereeniging,
Het Bestuur:
L. J. ALBERDINGK THIJM,
Sekretaris.

AMSTERDAM, 6 November.

JOANNES ZWIJSEN, door de gratie Gods en des H. Apostolischen Stoels, Aartsbisschop van Utrecht, Apostolisch Administrator van 's Hertogenbosch, aan de Geestelijkheid en de Geloovigen zijner aartsdiocese, zaligheid in den Heer!

[illegible] H. bediening, welke Ons in uw midden is opgedragen [illegible] aanvaard hebben, vertrouwden Wij op God en op U, Geliefden! Dit vertrouwen bewaarde onze kalmte in dien bewogen tijd; dit gaf Ons moed bij het aanschouwen van dien berg, waarin Wij onze taak herkenden; dit wekte onze geestkracht op, toen Wij bezorgd en kommervol naar den akker zagen, waarop Gods stem Ons tot den arbeid riep. Immers, moest niet de herdersstaf, dien onze zwakke hand zou voeren, Ons zwaar en wigtig schijnen, door de moeijelijkheden, welke Wij wisten daaraan verbonden te zijn? Moesten Wij Ons niet voelen afgeschrikt van een [illegible] waardigheid, die, ofschoon hoog en heilig, Ons niet slechts in verwikkelingen zou brengen, waaruit alleen de hand Gods Ons redden kon, maar tevens tot eene [illegible] verpligten, die naar ons oordeel de maat onzer krachten overschreed? Moesten Wij niet terugdeinzen [illegible] ambt, waardoor Ons de zwaarste verantwoordelijkheid werd opgelegd, en Wij toch tot rustelooze werkzaamheid, tot een onafgebroken zwoegen zouden worden genoodzaakt? *Utrecht's* kerk, werd Ons te behouden [illegible] gewezen! *Utrecht's* kerk, door Jezus' Stedehouder opgewaarde, pas uit verscheidene deelen tot een geheel gevormd! *Utrecht's* kerk, zonder die regelmatigheid en orde, waardoor in andere kerken het herderlijk bestuur wordt verligt; zonder die inrigtingen, stichtingen, fondsen, waardoor alleen in de behoeften eener kerk [illegible] den voorzien! *Utrecht's* kerk, zoo wijd en uit[illegible] en dat wel in dagen van onrust en storm! [illegible] hebben Wij de taak, Ons door de Voorzienigheid opgedragen, aangenomen, in vertrouwen op [illegible] op U, Beminden, en Wij gevoelden Ons door [illegible] uwen sterk. Gedachtig aan den raad des H. Geestes: *werp uwe zorg op den Heer* (1), stelden Wij onze [illegible] op Hem, wiens hulp en bescherming Ons bij al [illegible] moeijelijkheden onzes levens, nog nimmer [illegible] had. En Ons herinnerende aan uwe gezindheid, [illegible], toen Wij voor korten tijd aan het hoofd der [illegible] *sche Zending* geplaatst waren, Ons geble[illegible] [illegible] Wij op uw geloof en liefde, welke Wij gereed [illegible] dat tot onze ondersteuning immer zouden [illegible]

En [illegible] ten [illegible] Broeders, Beminde Geloovigen, Wij achten [illegible] moeten [illegible] blik gekomen, waarop Wij een beroep [illegible] op uwe belangstelling in den bloei der godsdienst [illegible] van het [illegible] onze zorg voor de wijdere vestiging [illegible] dom.

Zoodra [illegible] stegen, [illegible] den Zetel des H. Willebrords hebben bevan ten [illegible] Wij ook de noodzakelijkheid ingezien, voor ons [illegible] tijde eene kweekschool van Priesters openhartig [illegible] dom te stichten. Wij erkennen het bezwaar, het [illegible] nis dier kweekschool was Ons een [illegible] Wij van den beginne af steeds gevoelden en Ons voornamen, met uwe hulp, weg te nemen, U van Ons voornemen kennis gevende, betuigen Wij niets vuriger te wenschen, dan ons Aartsbisdom in het bezit van een Seminarie te stellen, en de zekerste overtuiging te koesteren, dat Wij voor onze kudde niets heilzamers kunnen verrigten.

Maar ziet, Geliefden, de geldsom tot de vestiging van het Seminarie benoodigd, ontbreekt Ons, en het zal van uwe liefdadigheid afhangen, of Wij het Ons voorgestelde doel mogen bereiken. Wij roepen haar daarom bij dezen in, vol van het vleijende denkbeeld, hetgeen Wij van uwe hulpvaardigheid koesteren; en de verwachting, dat Gij allen met Ons de dringende behoefte van het Aartsbisdom aan eene eigene kweekschool zijner priesters beseffen zult, bemoedigt Ons bij den gewigtigen stap, dien Wij heden doen.

Al de overige Bisdommen van Nederland hebben hunne eigene opvoedingsgestichten voor de dienaren des Heiligdoms. Het Bisdom van Haarlem bezit zijn priesterseminarie te Warmond; het Bisdom van 's Hertogenbosch heeft zijne inrigting voor de godgeleerde opleiding zijner geestelijkheid te Haaren; Breda heeft zijne kweekschool te Hoeven; Roermond zijn groot-seminarie naast den Bisschoppelijken Zetel. Utrecht alleen mist zulk een instelling en bevond zich daarom tot dus verre in de noodzakelijkheid, van zijne, voor den arbeid in 's Heeren wijngaard bestemde, jongelingschap ter opleiding naar elders te zenden. Kon dit voegzaam geschieden tijdens het bestaan der *Hollandsche Zending*, waartoe ook ons Aartsbisdom behoorde; thans, nu Utrecht een eigen Bisschopszetel heeft, nu het door den Opvolger des H. Petrus tot Aartsdiocese verheven is, meenen Wij dien toestand niet langer te mogen doen voortbestaan.

Vorderen niet de rang en eer van den Metropolitaanzetel voor het oog der Katholieke Kerk, dat hij eene eigene inrigting hebbe voor de opvoeding zijner geestelijkheid; dat hij, in het verschaffen der gelegenheid tot beoefening der gewijde wetenschappen, in de rij der Zetels van dezelfde kerk-provincie zoo niet uitmunte, dan ten minste met de overigen op gelijke hoogte sta? Zou die kerk, welke aan het hoofd van andere kerken geplaatst is, een gesticht mogen missen, hetwelk men in elk bisdom het eerst zoekt, terwijl hare suffragaan-kerken zulks bezitten? Zou die bisschopsstoel, aan welke bepaaldelijk de taak is opgedragen, van onder Neêrlands Katholieken de eenheid te bewaren en voor de ontwikkeling der katholieke belangen zorg te dragen, zou hij mogen blijven verkeeren in de onmogelijkheid, om in de vorming zijner geestelijken een band voor geesten en harten en eene bron van zegen voor de godsdienst aan te wijzen? Uw eigen gevoel moge oordeelen.

Daarenboven, moeten Wij niet den hoogsten prijs stellen op het bezit eener kweekschool, jegens welke alle Bisschoppen, wier daden en wandel Ons ten spiegel dienen, immer eene voorliefde koesterden? Mogen Wij de Kerk, aan onze zorgen toebetrouwd, verstoken laten van eene stichting, door de gansche Katholiciteit immer voor den bloei der godsdienst noodzakelijk geacht? De wensch, die ons hart vervult, Beminden die van het oogenblik af, waarop wij den Utrechtschen Zetel hebben beklommen, onzen geest heeft bezig gehouden, is Ons door de geschiedenis des Christendoms zelve ingegeven. Nog meer: zij is uit het besef onzer verpligtingen jegens U voortgevloeid; zij is zelve pligtbesef bij Ons geworden, want hetgeen Wij door uwe giften hopen tot stand te brengen, is Ons door het gezag der H. Kerk als eene hoofdzaak in onzen opperherderlijken werkkring aangewezen. O! Geliefden, mogten Wij het gevoel van hetgeen in onze zending tot U ligt opgesloten, in uwe harten kunnen overstorten, gij zoudt allen onze overtuiging, onzen wensch, ons vurig verlangen ten aanzien der priesterlijke kweekschool ten volste deelen; Wij zouden van het slagen Onzer pogingen door uwe medewerking verzekerd zijn.

Ons is het opgedragen, U het Evangelie te verkondigen, U met het brood des goddelijken Woords te spijzigen en met de reine, *onvervalschte moedermelk* (1) der Kerk Gods te drenken. Op Ons rust ook de pligt van uwe zielen voor het bederf der wereld te bewaren en, wanneer zij door de pijlen van den vijand gewond mogten zijn, te heelen. Kortom, Wij zijn als herder over U aangesteld en zullen dien ten gevolge eens rekening moeten afleggen (1) van de teederhartige nauwgezetheid, waarmede Wij U als de Ons toebetrouwde kudde hebben bewaakt en gehoed. Het is Ons echter onmogelijk onzen pligt en onze zending bij allen persoonlijk te vervullen en daarom zijn Wij gehouden, de zielzorg over U in onzen naam aan anderen op te dragen en daarmede mannen te belasten, van wier regtzinnigheid in leer en zuiverheid van wandel, Wij Ons vooraf hebben overtuigd. Zij zullen U dan de leer verkondigen, waardoor Wij uw verstand moeten verlichten; U de HH. Sakramenten toedienen, waardoor Wij den zegen der Verlossing over U moeten uitstorten en U de gaven des H. Geestes schenken; zij zullen U dan tot leidslieden dienen op den weg, waarlangs Wij U naar het hemelsch Paradijs moeten voeren. Zóó kwijt zich de Bisschop van de taak, Hem opgedragen; zóó verrigt Hij door zijne geestelijkheid het werk, waarmede Hij door den Herder der herderen is belast geworden: het werk, door Christus begonnen en door Dezen bij zijne Hemelvaart aan de Apostelen tot voortzetting overgegeven. Maar, gelijk de Apostelen in den omgang met den Heer zelven tot het volbrengen hunner toekomstige zending werden voorbereid, zoo dient de medearbeider des Bisschops, de priester, welke door de zending zijns Opperherders in den arbeid der Apostelen zal deelen, door dien Opperherder of althans van zijnentwege voor het vervullen zijner roeping te worden opgekweekt en bekwaam gemaakt. Zonder eene doelmatige voorbereiding is de priester niet geschikt voor de taak, welke hij te vervullen heeft. De man, wiens roeping het is, de kwalen der maatschappij te genezen, wonden te peilen en heelmiddelen aan te wenden, moet daartoe met de noodige kennissen worden begaafd. *Is hij een onkundige*, zegt de H. Bernardus, *dan schaadt hij aan zoo velen, als er zijn, over welke hij gesteld is* (2). De man, die zich wachten moet, van tot diegenen te behooren, welke de propheet Isaïas noemt *honden, die niet blaffen kunnen* (3), omdat het zijn pligt is, als een andere Joannes de Dooper, openlijk, voor magtigen en geringen, voor allen zijne stem tegen zonde en ergernis te verheffen, — hij moet vooraf geoefend worden in de daartoe noodige sterkte des geestes en onverschrokkenheid des harten. Zal hij der Kerk Gods dienen tot een *muur*, gelijk de H. Ambrosius zegt (4), of *der ten verderve neigende wereld tot pilaar* (5), dan moet hij door de hand eens bouwmeesters worden opgebouwd. Zal hij als een andere Mozes, gelijk een Josuë, Gedeon of David *de aanvoerder zijn van het leger des Heeren* (6), dan dient hij te worden onderwezen in het krijgsbeleid en geoefend in den wapenhandel des Geloofs. Is hij bestemd, om te zijn *het zout der aarde en het licht der wereld*, gelijk de Verlosser het uitdrukt (7), *de vorm der kudde*, welke zich naar zijn voorbeeld rigten moet, gelijk de H. Petrus wil (8); is hij volgens de getuigenis des H. Paulus gehouden, zich *in alles te toonen als een dienaar Gods, in kuischheid, in wetenschap, in lankmoedigheid, in den H. Geest* (9); dan is het ook noodig, dat hij zelf voor bederf bewaard, van de zoutdeelen des Christendoms gansch doortrokken worde, dat het licht in hem worde ontstoken en van verduisterende bestanddeelen gezuiverd; dat hij de gedaante van Christus aanneme en elke deugd in hem worde aangekweekt en bloeije; dat *hij vooral* van jongs af het juk des Heeren leere torschen (10).

Dit alles kan in de gewone orde van zaken alleen geschieden door eene geheel bijzondere aan het doel geëigende opvoeding; en deze opvoeding bestaat in het kneden en vormen van het jeugdig hart, in het inprenten van beginselen, die gelijk balsem (11) verzachten en binnendringen; gelijk zuurdeesem (12), zoo als het

(1) Ps. LIV, 23.

(1) 1 Petr. II: 2.

(1) Hebr. XIII: 17.
(2) H Bernard. CXXVII Brief. (3) Isaï LVI: 10.
(4) Op imp. hom. 10. (5) H. Eucher. hom. 3.
(6) H. Petr. Dam. waard. d pr. (7) Matth. V: 13, 14.
(8) 1 Petr. V: 3 (9) 2 Cor. VI: 4, 6.
(10) Klaagl v. Jerem. III: 27. (11) Eccl. XXIV: 20.
(12) Matth. XIII: 33.

H. Evangelie zegt, doortrekken; gelijk zout tegen ontbinding en bederf behoeden.

De Bisschop dus, welke door zijne geestelijkheid zijne zending naauwgezet vervullen wil, die doordrongen is van de gedachte, dat het tijdelijk en eeuwig geluk zijner onderhoorigen, de zaligheid van priester en leek, welke beiden zijne schapen zijn, van zijne zorg voor de opvoeding zijner geestelijkheid afhangt, hij moet die opvoeding als een hoofdpunt zijner verhevene bediening beschouwen.

Hoe zal hij nu dien hoofdpligt op de volkomenste wijze vervullen? Waardoor zal hij in zijne bezorgdheid zijn doel bereiken?

Vraagt dit, Geliefden, aan de Apostelen zelven en aan hunne opvolgers in de vroegste tijden der Kerk! Vraagt het aan onze H. Voorgangeren op den Stoel van Utrecht! Vraagt het aan de Kerkvergaderingen in verschillende eeuwen, vooral aan die, welke tot het bezweren van de rampspoeden der maatschappij, tot het stuiten van den loop des ongeloofs en van de tallooze hieruit voortspruitende onheilen waren bijeengekomen!

Gelijk Jezus diegenen, welke Hij ter Evangelieverkondiging zou uitzenden, om Zich heen schaarde, zoo deden de Apostelen met hunne toekomstige mede helpers en opvolgers; zoo deden hunne onmiddelijke nazaten met die eerste telgen van het Christendom, welke zij voor de zielzorg bestemden. Elke Bisschop had reeds in de vroegste eeuwen onzer H. Godsdienst zijne kweekschool. Wij vinden de groote mannen, wier geleerdheid in de duisternissen des Heidendoms schitterde als eene flonkerstar, wier stralenkrans van deugden den priesterlijken stand voor eeuwig ten sieraad zal verstrekken, die Aartsvaderen des christelijken Geloofs, Wij vinden hen in hunne jeugd aan de zijde van den Bisschop hunner geboorteplaats. De HH. Titus en Timotheus, ons uit de H. Schrift bekend, de H. Clemens, een der eerste Pausen, ook in de H. Bladen genoemd, waren door de H. Apostelen zelven in de leer, welke zij anderen predikten, onderwezen. De H. Joannes stichtte te Epheze eene kweekschool, waaruit de H. Polycarpus voortkwam, die later Bisschop van Smyrna geworden, hier wederom het voorbeeld zijns leermeesters in de vorming van anderen is gevolgd. De groote Athanasius was te Alexandrië in de school van den H. Patriarch Alexander opgevoed, en soortgelijke inrigtingen waren voor mannen als Gregorius van Nazianze, Basilius en Chrysostomus in hunne jeugd oefenplaatsen hunner wijsheid en deugd geweest.

Naauwelijks was hier, in ons eigen vaderland, het Christendom gepredikt, of het vestigen van een gesticht voor de opvoeding der geestelijkheid maakte een der eerste zorgen uit van de geloofshelden, wier waardigheid en Zetel Wij hebben overgeërfd. Naauwelijks hadden de H. Willibrordus en Bonifacius in deze streken het zaad des Evangelie's uitgestrooid, of hun onmiddelijke opvolger, de H. Gregorius van Utrecht, stichtte in de zetelplaats zelve de beroemde domschool, waaruit zoo vele priesters en Bisschoppen, welke de H. Kerk hebben opgeluisterd, zijn voortgesproten (1). Om aan het Geloof in die oorden, waar het pas verkondigd was, vasten voet te geven, om het in de harten, waar het ingang had gevonden, te versterken, het te verlevendigen als het verflaauwde, het nog aan te vuren als het krachtig was, wijdden de heiligste en grootste kerkvoogden hunne eerste en voornaamste zorgen aan de vorming der voor het priesterschap bestemde jeugd (1). Het doeltreffendste middel tot het stuiten dier zee van rampen, welke in de zestiende eeuw de Kerk Gods met eene volslagene verwoesting bedreigden, achtte het H. Concilie van Trente in het oprigten van Seminariën te hebben gevonden (2). Toen het besluit dier H. Kerkvergadering, waarbij Zij het oprigten van Seminariën aan de bisschoppen voorschreef, in den kring dier Vergadering werd voorgelezen, begonnen vele Vaderen van vreugde te weenen, en verzekerden, onder dankbetuiging aan den hemel, dat, zoo het Concilie geene andere vruchten hadde voortgebragt, door dit besluit alleen alle arbeid en alle moeite was vergoed. (3).

Verscheidene Pausen en wel de beroemste onder hen, Benedictus XIV; Pius VI, Pius VII, Pius VIII, Leo XII, hebben op de uitvoering van het besluit der Trentsche Kerkvergadering ten krachtigste aangedrongen. En nog kort geleden (4) heeft de groote Paus, welke, Gode zij dank, nog gelukkig de H. Kerk bestuurt, Pius IX, het den Bisschoppen op het harte gedrukt, dat zij toch zullen zorg dragen voor de stichting, de uitbreiding en den bloei van Priesterseminariën. Hen met ernst en nadruk herinnerende aan het gebod des H. Paulus aan zijnen leerling Timotheus (5), van toch niemand spoedig de handen op te leggen; hun in het geheugen terugroepende het gezegde van zijnen Voorganger Zr. Gs. Benedictus XIV: *het is beter weinige bedienaren (des Heiligdoms) te hebben —; maar mannen, die geschikt en bekwaam zijn, dan velen, voor de stichting der Kerk Gods ongeschikt,* spreekt de H. Vader in dezer voege:

»Daar het uwer wijsheid niet ontgaan kan, — Eerw. »Broeders, — dat, geschikte dienaren der Kerk slechts gevonden worden onder de geestelijken, welke daartoe goed »zijn aangekweekt, en dezer goede opvoeding een grooten »invloed uitoefent op hunnen geheelen levensloop, zoo »gaat voort met al de kracht uws bisschoppelijken ijvers »voornamelijk daartoe aan te wenden, dat de jonge geestelijken reeds van hunne prille jeugd af tot godsvrucht »en vaste deugd, tot wetenschappen en kennissen van ernstigen aard, bij voorkeur de gewijden, worden opgekweekt. »Om deze reden moet U niets dierbaarder wezen, niets meer »ter harte gaan, dan al uwe moeite en al uwe wijsheid »daartoe aan te wenden, dat gij volgens het voorschrift »der Trentsche Vaderen Priesterseminariën, zoo zij nog »niet bestaan, opsrigt; de opgerigten, des gevorderd, »uitbreidt; die voorziet van de beste bestuurderen en »leeraars en onophoudelijk met de naauwgezetste bezorgdheid waakt, dat de zich daar bevindende jonge geestelijken in 's Heeren vreeze en in de kerkelijke tucht heilig en godsdienstig worden opgevoed en zich toeleggen »op de beoefening der gewijde wetenschappen; opdat »Gij bekwame en wakkere werklieden hebben moogt, »die met kerkelijken geest bezield en wel onderwezen, »in staat zijn, om op hunnen tijd den akker des Heeren »met ijver te bearbeiden en met koenheid den strijd des »Heeren te strijden."

Eerwaardige Broeders, beminde Geloovigen, die roepstem, de stemme van den Vader der Christenheid, heeft tot in het diepste onzes harten geklonken. Zij heeft daarin eene ontroering te weeg gebragt, een gevoel doen ontstaan, hetwelk Wij eenigermate door dezen onzen zendbrief ontboezemen. Gelijk eens de H. Carolus Borromeüs, na met het verlangen der Kerk en het besluit van het Trentsch Concilie te zijn bekend geworden, geen rust vond, voor dat Hij dit verlangen vervuld, en gezegd besluit had ten uitvoer gelegd, zoo heeft ook het hoogepriesterlijk woord van onzen gemeenschappelijken Vader eenen te diepen indruk op ons hart gemaakt, dan dat Wij niet alle pogingen zouden in het werk stellen, om ons Aartsbisdom door middel, van uwe giften, met een Seminarie te verrijken. Wij willen de voetstappen drukken van den H. Aartsbisschop van Milaan. Die groote man, door de H. Kerk aan al hare Bisschoppen ten spiegel voorgesteld en tot Beschermheilige gegeven, Hij is Ons ten voorbeeld, en Wij kiezen Hem ook nu reeds, naast de H. Moedermaagd en de dienaren Gods, welke zich op onzen geboortegrond geheiligd hebben, tot bijzonderen Beschermheilige van onze toekomstige kweekschool voor het Priesterschap. Plegtig wijden wij bij dezen het toekomstig Seminarie van het Aartsbisdom Utrecht aan den H. Carolus Borromeüs, den Vader der Seminariën toe, roepen van nu af zijnen zegen over over ons rusteloos streven voor de kweekschool onzer geestelijkheid in, en smeeken Hem, dat Hij door zijne voorbede in uwe harten belangstelling, hulpvaardigheid, liefdadigheid tot het door Ons zoo vurig gewenschte doel moge wekken.

Welaan dan, Geliefden, treedt met uwen ijver voor het heil der godsdienst in overleg, om de aalmoes te bepalen, waardoor Gij Ons en in Ons het gansche Aartsbisdom zult in staat stellen, om de zoo noodzakelijke stichting van het Seminarie tot stand te brengen. Het zal wel niet noodig zijn, dat Wij U herinneren aan uwe verpligting, van allen overeenkomstig uw vermogen ter voorziening in de behoeften der Kerk Gods bij te dragen; U wijzen op het gedrag der Christenen van Judea (1), die, volgens de getuigenis van de H. Schrift, hun goed tot ondersteuning der eerste gemeente aan de voeten der Apostelen bragten. Wij zullen wel niet behoeven te zeggen, dat schaamte ons gelaat bedekken zou, wanneer Wij in het voortschrijden op den weg der vestiging van het Aartsbisdom door eene teleurstelling van uwe zijde werden teruggehouden; dat Wij zouden moeten zuchten onder den in dat geval ondragelijken last des bisschoppelijken bestuurs, wanneer onze eerste vrage om ondersteuning onverhoord bleef. Neen, Wij vertrouwen te veel op uwen goeden wil, op uwen ijver voor het huis des Heeren, op uwe belangstelling in de zaak der godsdienst, op de duurzaamheid uwer aan den dag gelegde vreugde over de herstelling der bisschoppelijke Zetels in ons vaderland, om vrees voor den uitslag onzer poging te koesteren, om over verpligtingen hier uit te weiden en bij onze toespraak vermanenderwijze te werk te gaan. De stem uws eersten herders, die in geheel Nederland zal gehoord worden, zal weerklank vinden in uwe godsdienstige, echt Nederlandsche harten, wegens hunne onbekrompenheid en milddadigheid in het buitenland zoo geroemd. Die stem zal U bereidvaardig vinden, voorafgegaan en ondersteund als zij is door het woord des H. Vaders, bij de herstelling der hierarchie tot U gerigt. »Wij koesteren de bijna zekere hoop," zoo schreef Hij immers, de H. Vader Pius IX (2), »Wij koesteren de »bijna zekere hoop, dat onze geliefde kinderen, de ge- »loovigen (van Nederland) wier aanhoudende en herhaalde »beden om de bisschoppelijke Hierarchie Wij met een »genegen hart vernomen hebben, wier wenschen Wij heb- »ben vervuld, niet zullen ophouden, om de Herders, »welken Wij over hen zullen aanstellen, door hunne aal- »moezen en giften later met de meeste mildheid te on- »dersteunen; opdat Zij in staat gesteld worden, om voor »de herstelling der bisschoppelijke Zetels, voor den bloei »der katholieke godsdienst en haren aanwas te zorgen."

Welnu, deze woorden zullen op U een diepen indruk gemaakt hebben, omdat zij van zulk eene vereerenswaardige zijde kwamen en van een zoo groot op U gesteld vertrouwen getuigden, en zullen voor onze stem een gereeden weg hebben gebaand. De geheele Katholieke Kerk hoort Ons tot U spreken en Zij is in verwachting van hetgeen er het gevolg van zal zijn. Onze stem klinkt zelfs ten Hemel en van daar zien de HH. Willibrordus en Bonifacius, alle heiligen, die voor Neêrlands be... ners hebben gearbeid, belangstellend op U neêr.

Nog zeggen wij niet genoeg: een krachtig geroep ... zich van daar aan het onze, U herinnerende aan het... zoo vele mannen voor het Geloof uwer vaderen en ... het uwe hebben ten offer gebragt; aan de instelling... des Geloofs en de gestichten der Liefde, waarmede onzen geboortegrond als hebben bezaaid; aan de gede... teekenen van hunnen christelijken zin, waarvan Wij ... onze dagen nog omringd zijn. Christus zelf, de heer... Kerke, spreekt U toe en vraagt U eene aalmoes ... zijne Bruid, Hij vraagt U eene gift voor het opkwe... van Apostelen, U herinnerende aan de eeuwige beloon... voor liefdegaven, in Zijnen naam geschonken, toegez... En uw nageslacht, de erfgenamen uws bloeds en ... uw Geloof, o! konden Wij dezen hier laten sprek... hun vragen, of ook zij niet met Ons instemmen: ... krachtig zou bij de onze hunne opwekking zijn? K... den Wij de toekomst voor U ontsluiten, de dankb... heid onzer nazaten zou, Ons moed gevende bij ons stre... U aanvuren bij de medewerking, welke Gij Ons sche... Geliefden, Wij denken eene instelling te vestigen ... voor de latere bewoners van ons Aartsbisdom eene mi... bron van tijdelijk en eeuwig heil zal zijn. Wij wi... de bakermat leggen voor de toekomstige zielzorgers u... kinderen en kleinzonen, en daarin zullen uwe eigene stammelingen voor de dienst des Altaars, tot he... priesters worden opgekweekt. Wij roepen U op, om uwe giften hiertoe meê te werken, en hierdoor zu... met Ons de stichters van het Seminarie worden. ... dankbaarheid moogt Gij U daarvoor niet bij de opvo... geslachten beloven, welke eene eervolle gedachtenis ... mer zal de toekomst uwe weldaden vergeten. Wij ... zorg dragen, dat uwe herinnering voortleve en in ... ning zij; ons Seminarie zal U altoos dankbaar wez... *het Heilig Misoffer, telken jare op de feestdagen van ... hemelvaart Onzer Lieve Vrouw en van den H. W... brordus, voor de weldoeners onzer kweekschool, zoo... zij bestaan moge, opgedragen,* zal reeds op aar... welverdiende belooning uwer giften zijn.

Was een volk, hetgeen door de slagen van Gods ... tot de dienst des Heeren moest gedreven worden, ... dadig, wanneer het den opbouw van zijn tempel ... wordt het in de H. Bladen met roem vermeld, dat *Pri... en Leviten en allen, die rondom woonden, door ... uit hunne goederen, hunne gouden en zilveren ... hunne kudde en meubelen* (1), Zorobabel in staat ... de verwoeste Altaren te Jeruzalem na de Babylo... gevangenis weder op te bouwen; bragt Israël, to... den wensch van God door Mozes oproeping ver... had (2), meer goud en zilver en kostbaarheden ... dan men voor het inrigten der godsdienst volgens ... ren wil behoefde: o! dan mogen Wij van de med... king onzer geestelijkheid en van de ondersteuning ... onze onderhoorigen, van het geloof en de liefde des... zoo godsdienstig als Gij zijt, Beminden, voorzeke... verwachten.

Ter inzameling van de liefdegiften voor ons Sem... bepalen Wij dan als volgt:

Onmiddelijk na afkondiging dezes zullen de We... Heeren Pastoors en, in geval van verhindering, ... de Eerw. Heeren Kapellaans aan de huizen hun... derhoorigen ten behoeve van het Seminarie de... bisdoms liefdegiften inzamelen, en tot dat ei... lijst van inteekening aanbieden, waarop men ... IN EENS OF IN VIER TERMIJNEN GEDURENDE VIER ... inschrijven,

En zal dit ons herderlijk schrijven onder de ... stelde H. Diensten op den eersten zondag na ... dezes van den predikstoel worden voorgelezen.

Gegeven op den huize Gerra onder Haaren, op ... feestdag van O. L. Vrouw van den Rozenkrans des ... 1854.

De Aartsbisschop voornoemd,
† J. ZWIJSEN.
Op last van Zijne Doorl. Hoogwaardigh...
De Secretaris van het Aartsbisdom,
P. L. H. HENDRIKSEN.

---

(1) Batav. Sacr. S. Gregor.

(2) Conc. Turon II Can. 12. — Conc Tol. IV. Can. 23.

(3) Pallav Hist. Conc. Trid. lib. 21. Cap. 8 N. 3. Feller, Art. Pius IV.

(4) Encycl. dd. 9 Nov. 1846.

(5) I Tim V, 22.

(1) Hand. d. Apost. IV, 34.

(2) Litt. Apost. quib. hierarch. ep. in Holl. restit. dd. 4 Maart 1854.

(1) Esdr. I: 6. (2) Exod XXXVI: 5.

Men schrijft uit Utrecht:

»Er is dezer dagen alhier aangekomen, alsook te 's Bosch, twee allerprachtigste bisschoppelijke troonen, de eene besteld voor den Bisschop van 's Bosch, in de St. Jans kerk, de andere in de Metropolitaan Kerk van de H. Katrina te Utrecht, alsook de bisschoppelijke ornamenten, uit de gunstig bekende fabriek van kerkornementen van den heer Joseph van Halle te Brussel. Nooit heeft men in Nederland prachtiger en smaakvoller werk gezien; de kappen van boven met kunstig snijwerk zijn van eikenhout; van voren prijkt het Aartsbisschoppelijk wapen, omhangen met het pallium, de lamberquin onder aan den kap, is rijk met goud geborduurd in den gothischen trant, naar den stijl der kerk; het gansche omhangsel van den ruimen troon is van rood karmozijn, zijde damast, verrijkt met gouden kwasten en fraai bewerkt in den besten gothischen smaak, hetwelk een allerschoonst effekt veroorzaakt. Dit schoone werk is van den heer van Halle, die ook den prachtigen mantel van O. L. V. in den Bosch, vervaardigd heeft, en die den eersten prijs bekomen heeft, op de wereld tentoonstelling te Londen, voor zijn aldaar ten toon gesteld pausselijk gewaad, in konkurrentie boven Lyon en Parijs, en andere deelen der wereld, die hunne kerkornamenten derwaarts gezonden hebben."

Men schrijft uit 's Gravenhage:

Er is dezer dagen uit Brussel aangekomen, uit bovengemelde fabriek van kerkelijke ornamenten, een *allerprachtigst geschenk*, bestaande in eene rijke en kostbare kerkvaan, met smaak in fijn goud geborduurd; in 't midden prijkt in eene medaille het beeld van den H. Willebrordus, eerste Aartsbisschop van Utrecht, Patroon derzelve Kerk, en moet dienen op den 7 van deze maand, feestdag van dien Heilige.

In de gemeente Amsterdam bedroeg gedurende de maand Oktober het getal der geborenen 639, levenloos aangegevenen 37, overledenen 666, huwelijken 111, echtscheidingen 3. Totaal sedert 1 Januarij: geboorten 6778, levenloos aangegeven 444, overleden 5265, huwelijken 1569, en echtscheidingen 24.

Door de belanghebbenden zijn geligt de volgende door Z M verleende octrooijen: een in dato 28 Januarij 1853, voor den tijd van tien jaren, verleend aan A. Shairp, woonachtig te Londen, domicilium gekozen hebbende bij Mr. J. de Bas Jzn., not. te 's Gravenhage, op de invoering van verbeteringen in de werktuigen, ingerigt om te breijen; een in dato 25 Febr. 1853, voor gelijken tijd, verleend aan R. A. Brooman, woonachtig te Londen, domicilium als voren, op de invoering van eene nieuwe wijze om schepen te bouwen met gebruik van buizen en pijpen; een in dato 29 Junij 1853, voor gelijken tijd, verleend aan denzelfde op de invoering van verbeteringen aan molens, bestemd tot het malen van granen; een in dato 1 Oktober 1853, voor gelijken tijd, verleend aan denzelfde op de invoering van een toestel tot ontleding van water of andere vloeistoffen door middel der electriciteit; een van [illegible] voren, voor den tijd van vijftien jaren, gerekend [illegible] den Augustus 1853, verleend aan H. Biebuijck, woonachtig te Brussel, domicilium gekozen hebbende bij J. J. van [illegible], solliciteur te 's Gravenhage, op de invoering van verbeteringen aan weefgetouwen door toepassing der electriciteit; een in dato 23 November 1852, voor gelijken tijd, gerekend van den [illegible]sten Julij 1853, verleend aan V. Josson, woonachtig te Oegstgeest, op de invoering van de uitvinding om voorwerpen van gebakken aarde voor water ondoordringbaar te maken; een in dato 31 Mei 2854, voor den tijd van tien jaren, verleend aan J. Sainthill te Brussel, domicilium gekozen hebbende bij A. F. de Bas, prokureur te 's Gravenhage, op de invoering van zekere verbeteringen in de werktuigen bestemd tot het maken van steenen, tegels, waterbuizen en andere soortgelijke voorwerpen.

'S GRAVENHAGE, 4 Nov. Men verneemt, dat de antwoorden der Regering op de aanmerkingen, in de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal gevonden, ten aanzien van de ontwerpen der staatsbegrooting voor 1855 ten deele in gereedheid en ten deele in bewerking zijn, en dat zij binnen weinige dagen gedrukt en rondgedeeld zullen worden.

Volgens berigt van den officier van Justitie te Arnhem, dd. 27 Okt. jl., is uit eenen brief, den 23 Okt. jl., op het postkantoor te Wageningen en den 23 jl. aan het adres te Heerde bezorgd, ontvreemd 1 muntbiljet van 10 gulden, N°. 63, op de achterzijde waarvan door den afzender de letters J. M. H. te W. gezet [illegible]

[illegible] van Justie voornoemd verzoekt nasporing [illegible]

[illegible] dat [illegible]er van Justitie te 's Hertogenbosch berigt, [illegible] een onaangeteekende brief, door A. Ver [illegible] in de[illegible] van publieke werken, op den 20 Okt. jl. aan [illegible] het hulpkantoor te Werkendam gestoken, houdende [illegible] van Gijsbert Sigmond te Breskens, in een ba[illegible] andere papieren zonder geldswaarde, groot f [illegible] N°. 489 gedateerd 19 Sept. 1849, [illegible]

BERGEN-OP-ZOOM, 1 November. Als een bewijs der schaarschte [illegible] hoornvee in deze streken dient, dat op de eergisteren [illegible] alhier gehoudene veemarkt, slechts vier stuks runderen [illegible] aangevoerd werden. (*N. R. Ct.*)

DRUTEN, 3 November. Op de gisteren alhier gehoudene jaarmarkt werd het groot getal van 600 runderen aangevoerd. Er werd veel tot goede prijzen verkocht.

DOKKUM, 1 November. Sedert ons vorig berigt dd. 11 Oktober, zijn de aanvoeren van vlas achtervolgens vermeerderd en ofschoon er eene neiging tot daling der prijzen bestond, overtrof echter de vraag den aanvoer. Doch heden, bij ruimeren aanvoer zijn de prijzen dadelijk 5 à 6 stuivers per steen teruggegaan, met nog weinig koopers op deze prijzen, welke zijn van 20 tot 40 stuivers per steen naar qualiteit.

GORINCHEM, 3 Nov. Op de heden alhier gehoudene kleine beesten- of toonmarkt is 4000 stuks vee voorhanden geweest. Daar er nog al veel Brabandsche en ook enkele Fransche kooplieden aanwezig waren, was er veel handel, zoodat er weinig onverkocht is gebleven; niettegenstaande alles hoog in prijs was. Varen koeijen golden f 120, 130 tot f 140; hokkeling ossen f 60, 80 tot f 100. Vette runderen van 600 pond liepen tot f 200, doch vet goed was er weinig aangebragt.

MEPPEL, 3 Nov. Gisteren zijn aan de waag alhier gewogen 280 vierde vaten boter, die gemiddeld voor f 39 zijn verkocht; bedragende de aanzienlijke som van p. m. f 11000. Binnen eene maand tijds is in dit artikel op 3 marktdagen alhier omgezet voor ongeveer f 58000.

MAASTRICHT, 2 Nov. Op den 9den der loopende maand zal voor het Provinciaal Geregtshof in Limburg behandeld worden eene beschuldiging van valschheid in openbare geschriften, tegen den deurwaarder V., te Heerlen en den burgemeester van V. de Heers, vroeger zaakwaarnemer, door het openbaar ministerie ingesteld, ter zake van het houden van een verkoop van roerende goederen, buiten de tegenwoordigheid van voormelden deurwaarder, en waarvan deze nogtans de acte heeft onderteekend, alsof dezelve voor hem was verleden en de verkoop door hem was geschied.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 5 November. Omtrent de gebeurtenissen in de Krim is een overvloed van officieele tijdingen, die grootendeels al datgene bevestigen, 't welk reeds voor eenige dagen is verspreid geworden. Het zijn de bijzonderheden omtrent de twee eerste dagen van het bombardement welke de door den generaal Canrobert en de admiraal Hamelin in hunne rapporten aan het gouvernement zijn medegedeeld en die de *Moniteur* zal opnemen. Ook omtrent het gebeurde op den 25 en 26 Oct. zijn de omstandigheden thans meer uitvoerig en meer duidelijk bekend geworden.

Wat de eerste dagen van het bombardement betreft die van den 17 en 18 Oct., het blijkt uit de berigten dat de uitwerking ontzettend is geweest. Ofschoon het vuur der vloten slechts vijf uren heeft geduurd, heeft het eene vreeselijke verwoesting aangerigt. De Russen van hun kant hebben een krachtigen tegenstand geboden en aan beide zijden heeft men aanzienlijke verliezen geleden. Eenige Fransche schepen die langer in het gevecht waren en nader bij het vuur van den vijand, hebben veel schade ondervonden, zoodat zij naar Konstantinopel zijn gestevend om hersteld te worden. Doch de taak welke aan de vloot was opgedragen is naar wensch vervuld, de vijandelijke batterijen zijn vernield.

Van de landzijde heeft het vuur der geallieerden niet minder verwoestende uitwerkselen gehad; daar echter de Russen zich wanhopend blijven verdedigen, zal het beleg, in weerwil der reeds aangebragte schade, nog eenige dagen voortduren, alvorens het lot van Sebastopol beslist zal zijn. En inderdaad, op den 29 Oktober was, volgens eene dépêche van vorst Menschikoff, de vesting nog niet bezweken.

— De *Moniteur* publiceert de volgende dépêche van 4 November uit Varna ontvangen: Den 25sten hebben de Russen onverwacht de Turksche redoutes in de omstreken van Balaklava aangevallen. Zij waren 30.000 man sterk. De Turken moesten voor het aantal wijken. De brigade Engelsche kavallerie, weldra bijgestaan door eene Fransche devisie, sloeg de Russen echter na een hevig gevecht op de vlugt. Het verlies was aanzienlijk.

Den 26sten werden onze positien op nieuw aangevallen van de zijde van Balaklava en van die van Sebastopol. De geallieerden hebben dien aanval met een schitterenden uitslag afgeslagen, terwijl de vijand ongeveer 1000 man op het slagveld heeft achtergelaten. Het vuur der batterijen van de stad was merkelijk verminderd en de belegeringsoperatien werden met het beste gevolg voortgezet. De generaal Canrobert en de admiraal Hamelin hebben uitvoerige rapporten ingediend.

— De *Lougsor*, die Konstantinopel den 25 verlaten heeft, is alhier aangekomen met tijdingen uit de Krim van den 21. Daar de paketboot van den 23 nog niet was aangekomen, zal eene buitengewone stoomboot waarschijnlijk de depêches van Sebastopol aanbrengen, voor de aankomst van die paketboot, die den 8 dezer verwacht wordt.

Op den 21 waren de Zuidelijke toren en de batterijen van het Quarantaine-fort vernield, terwijl de toren van Fort Konstantijn ontmanteld was.

Twee linieschepen in de haven waren door de gloeijende kogels vernield, welke in de stad mede op verschillende plaatsen brand hadden aangerigt.

De geallieerden wierpen 75,090 (?) projectielen daags. Het vuur der Russen verminderde.

Er waren op nieuw amunitien uit Konstantinopel naar de Krim verzonden.

Het *Journal de Constantinople* zegt, onder reserve evenwel, dat generaal Osten-Sacken van de noordzijde Sebastopol is binnengetrokken met 25,000 man.

* De Turken eischen voor zich de eer om het eerst storm te loopen.

Den 17den vuurden eenige schepen op 2000 meters afstand, de meesten evenwel op 1200.

De *Ville de Paris* en de *Albion* zijn te Konstantinopel aangekomen, om er eenige herstellingen te ondergaan.

De cholera was uitgebarsten op de eilanden van den Archipel.

— Vorst Menchikoff meldt dat van den 27 tot den 29 Oktober er geene verandering had plaats gegrepen in de wederkeerige stellingen. De belegeringswerken werden voortgezet, doch over het geheel was het vuur des vijands minder hevig dan vroeger.

— Ten aanzien van de moeijelijkheid met den heer Soulé leest men in de *Globe* de volgende weinige woorden: Het verheugt ons te kunnen berigten, dat de moeijelijkheden betreffende den heer Soulé zijn opgeheven. Hij is uitgenoodigd geworden, om op zijne reis naar Spanje den weg door Frankrijk te nemen.

ENGELAND.

LONDEN, 4 November. In den *Times* van heden leest men het volgende: »De hertog van New-Castle betuigt zijne hoogachting aan den uitgever van den *Times* en daar hij van het departement van Buitenlandsche Zaken eene telegrafische dépêche uit Konstantinopel heeft ontvangen, doet hij hem daarvan eene copie toekomen, ten einde die op te nemen in zijn blad, om daardoor het publiek er eenige uren vroeger mede bekend te maken, dan zulks door de *London Gacette* zoude kunnen geschieden.

»Depêche van lord Stratford de Redcliffe, gedagteekend 28 Oktober, te middernacht:

»De kapitein van een Engelsch transportschip, dat Balaklova den 26 verlaten heeft, bevestigt voor een groot deel eene hier aangebragte tijding met een Fransch vaartuig.

»Het schijnt dat de Russen den 25sten de forten in den omtrek van Balaklava hebben aangevallen. Zij waren ten getale van 30,000 man. De aanval was onverwachts. De kozakken gingen de infanterie vooraf. Om hun te wederstaan, bevonden zich ter plaatse slechts Turksche troepen en eenige Schotten. De Turken weken en vernagelden zelfs hunne kanonnen, die door de Russen genomen en tegen hen gerigt werden. De Schotten daarentegen bleven stand houden.

»Er kwamen evenwel versterkingen aan en de Russen waren verpligt het terrein te verlaten, evenwel meester blijvende van twee forten, van waar zij op onze troepen hebben geschoten.

»Drie regimenten ligte Engelsche kavallerie, die aan het kruisvuur van de Russische batterijen waren blootgesteld, hebben ontzettend geleden.

»De Franschen hebben aan dit gevecht met eene bewonderenswaardige dapperheid deelgenomen.

»Den volgenden dag werd hunne positie aangevallen door een korps van 8000 Russen, van den kant der vesting en van dien van Balaklava.

»Zij werden onder eene groote slagting teruggeworpen. Het verlies der Russen moet zeer aanzienlijk zijn.

»Men verzekert, dat het vuur der batterijen van Sebastopol veel verminderd was, en volgens het zeggen van eenige gekwetste officieren, waarvan eenige te Beyukdere zijn aangekomen, bleef men gelooven, dat Sebastopol weldra in de handen der geallieerden zoude zijn.

»Dit is nagenoeg alles wat men van ooggetuigen heeft kunnen te weten komen.

»De namen der dooden en gekwetsten zullen bij den officieelen tekst worden medegedeeld. Daaronder bevindt zich geen enkel hoofd-officier."

— De *Morning Chronicle* behelst de volgende dépêche uit Weenen van den 3den: »Tijdingen uit Konstantinopel van den 23sten melden, dat de *Harpy* aldaar een Russisch generaal en 400 gekwetsten had aangebragt. Drie linieschepen had men op nieuw in de haven van Sebastopol doen zinken; ook waren drie kruidmagazijnen in de lucht gevlogen.

»Eene afdeeling van 40,000 geallieerden had den Russen belet zich met de hun toegezonden versterkingen te vereenigen. De Engelsche kavallerie onder bevel van den generaal Scarlett had 5000 Russen op de vlugt geslagen. Vijf Russische generaals waren gedood. De Russen hadden opgehouden Eupatoria te omsingelen.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 6 November.

GETROUWD (3 Nov.): P. A. R. van Vloten met W. A. J. Conrad.

OVERLEDEN (31 Oct.): H. J. van Geervlied, 56 j., 10 m. (2 Nov.): P. J. Geelhuijsen, $81\frac{1}{2}$ j.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

			4 NOV. $4\frac{1}{2}$ u. gebl.	6 NOV. $4\frac{1}{2}$ u.			gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à	$2\frac{1}{2}$	pCt.	$59\frac{1}{4}$	$59\frac{5}{16}$	à	$59\frac{5}{16}$	$59\frac{3}{16}$
Dito Dito	3	"	$70\frac{5}{8}$	$70\frac{1}{2}$	"	$70\frac{5}{8}$	$70\frac{1}{2}$
Dito Dito	4	"	$89\frac{1}{8}$	89	"	$89\frac{1}{8}$	$89\frac{1}{16}$
O. I. Leening 1844	4	"			"		
Amortis. Syndik.	$3\frac{1}{2}$	"	87	87	"		
Handel-Maatschappij	$4\frac{1}{2}$	"			"		
Haarlemmermeer	5	"			"		
Aand. Rijn-Spoorweg	$4\frac{1}{2}$	"			"		
" Holl. Spoorw.-M.		"			"		
Obligatiën	$4\frac{1}{2}$	"			"		
Maatschappij van Weld.	4	"	$78\frac{1}{4}$		"		
Aand. Ned. Bank		"			"		
België	$4\frac{1}{2}$	"			"		
Dito bij *Rothschild*	$2\frac{1}{2}$	"	$48\frac{5}{8}$	$48\frac{5}{4}$	"		
Frankrijk, Obligatiën	3	"			"		
Spanje, Onbep. Stukken	1	"	18	$17\frac{15}{16}$	"	$17\frac{7}{8}$	
Dito	3	"	$37\frac{7}{8}$	$37\frac{3}{4}$	"		
Dito Binnenl. à 6/m.	3	"	$32\frac{1}{4}$	$31\frac{7}{8}$	"	32	$31\frac{15}{16}$
Coupon-Bewijzen			$5\frac{1}{2}$	$5\frac{7}{16}$	"		
Amortisable Schuld			$4\frac{5}{8}$		"		
Portugal, te Londen	3	"	$36\frac{3}{16}$	$36\frac{5}{16}$	"	$36\frac{1}{4}$	
Dito Uitgestelde					"		
Rusl., bij *Hope* 1798 en 1816	5	"	99	$99\frac{1}{4}$	"	$99\frac{3}{8}$	
Dito Dito 1828 en 1829	5	"	$98\frac{5}{8}$	$98\frac{5}{8}$	"		
Cert. bij dito 1831 en 1833	5	"	$82\frac{3}{4}$		"		
Dito	$4\frac{1}{2}$	"	$82\frac{15}{16}$		"		
Dito bij *Hope*	4	"	$73\frac{5}{8}$	$73\frac{5}{8}$	"		
Dito bij *Stieglitz en C°.*	4	"	$72\frac{3}{8}$	$72\frac{1}{2}$	"		
Dito bij id. 5de Serie.	6	"			"		
Certifikaten te Hamburg	5	"			"		
Inschrijving in Assignat.	6	"			"		
Certifikaten van dito	6	"		$56\frac{5}{4}$	"		
Engelsche Russen					"		
Polen, Certifikaten	4	"	$64\frac{1}{2}$		"		
Dito Aand. met Lot. fl. 500			$139\frac{1}{2}$		"		
Oostenrijk, Metalliek	5	"	$65\frac{11}{16}$	$64\frac{5}{16}$	"	$65\frac{1}{4}$	
Dito Nieuwe 1847	$2\frac{1}{2}$	"	$33\frac{5}{16}$	$32\frac{7}{8}$	"	$32\frac{15}{16}$	
Dito 1851 en 1852	$2\frac{1}{2}$	"	$33\frac{5}{16}$	$32\frac{7}{8}$	"	$32\frac{15}{16}$	
Dito Nieuwe	5	"	$75\frac{1}{2}$	$74\frac{7}{8}$	"	$75\frac{1}{4}$	
Dito 1854	5	"	$75\frac{1}{2}$	$74\frac{7}{8}$	"	$75\frac{1}{4}$	
Ween. Bank bij *Goll en C°.*	5	"			"		
Dito	4	"			"		
Aand. met Loting fl. 250		"	235		"		
Nieuwe dito 1854		*f*			"		
Pruissen	$4\frac{1}{2}$	"			"		
Amerika, Bank-Aktiën Cert.					"		
Dito Orig.					"		
Napels, Cert. *Lam. en Bouwer*	5	"			"		
Denemarken, Leen. te Lond.	5	"			"		
Louisiana bij *Hope*	5	"	$98\frac{5}{4}$	$98\frac{5}{4}$	"		
Braziliën	5	"			"		
Dito 1843	5	"			"		
Mexiko	3	"	$21\frac{5}{8}$	$21\frac{1}{4}$	"	$21\frac{3}{8}$	
Dito Onbepaalde			$21\frac{3}{8}$	$21\frac{1}{4}$	"	$21\frac{3}{8}$	
Peru	$4\frac{1}{2}$	"	$68\frac{1}{2}$		"		
Grenada, a £ 100	$2\frac{1}{4}$	"			"		
Dito Uitgestelde					"		
Ecuador a £ 100					"		
Venezuela, a £ 100	$3\frac{3}{4}$	"			"		
Dito Uitgestelde	$1\frac{1}{4}$	"			"		
Thesaurie	5	"			"		

Nat. Met. $69\frac{1}{4}$, $\frac{5}{8}$.

Van de genoteerde fondsen waren Holl. en Russen zeer vast met eenige kooporders, Oostenrijksche en Spaansche flaauwer en de overige onveranderd met zeer weinig affaire.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie $2\frac{1}{2}$ pCt. Diskonto 3 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* $55\frac{3}{4}$	Livorno	2/m.	*f* $38\frac{1}{4}$
»	zigt	» $56\frac{5}{16}$	Napels	•	» 84
Bordeaux	2/m.	» $55\frac{1}{4}$	Petersburg	»	» 1.69
»	zigt	» $55\frac{5}{8}$	Weenen	6/w.	» $28\frac{5}{4}$
Madrid	3/m.	» 240	Augsburg	»	» $35\frac{1}{4}$
Cadix	»	» 240	Frankfort	»	» $99\frac{5}{4}$
Seville	»	» 237	Hamburg	2/m.	» $35\frac{5}{16}$
Bilbao	»	» 238	»	zigt	» $35\frac{7}{16}$
Lissabon	»	» $41\frac{1}{2}$	Londen	2/m.	» 11,65
Porto	»	» $41\frac{1}{4}$	»	zigt	» $11,72\frac{1}{2}$
Genua	2/m.	» $45\frac{3}{4}$	Rotterdam		» $\frac{1}{8}$

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

PARIJS, 4 Nov. Fransche 3 pc. 75.05; $4\frac{1}{2}$ pc. 97 60; 3 pc. Spanje $32\frac{3}{4}$; id. 1 pc. —; Met. 5 pc. 84; Rom. Leen. $87\frac{5}{8}$.

LONDEN, 4 Nov. Consols $94\frac{5}{4}$, 3 pc. Spanje buitenl. 37; 1 pc. dito $18\frac{1}{8}$; Comité-Bewijzen $5\frac{3}{8}$; Passive $4\frac{5}{8}$, 5 pc. Rusl. 98; $4\frac{1}{2}$ pc. dito 85; 4 pc. Holl. $90\frac{1}{2}$; $2\frac{1}{2}$ pc. id. $60\frac{1}{2}$; 5 pc. Sardinië 88; Brazilië $98\frac{1}{2}$; $4\frac{1}{2}$ pc. Peru 70; Gren. uitg. $5\frac{1}{2}$; id. werk. 16; 3 pc. Mexiko $22\frac{5}{8}$; 4 pc. Portugal 40; Turkije $1\frac{5}{8}$; Ecuador 3; Wissel op Amst. —.—.

WEENEN, 4 Nov. Met. 5 pc. 83; id. $4\frac{1}{2}$ pc. 73; Bank-Aktien ——; Wissel op Londen —; Amst. —.—; Parijs 143; Goud 27; Zilver 24; Nieuwe Leening —.

BERLIJN, 4 Nov. $3\frac{1}{2}$ pc. Pruissische Staatschuld 9; $4\frac{1}{2}$ pc. Rusland 92; 5 pc. —; Wissel op Londen 2/m. 6 Th. $15\frac{7}{8}$; Parijs 78 7/12; Amst. $140\frac{1}{4}$; Weenen $81\frac{5}{8}$; Petersburg $97\frac{7}{8}$.

HAMBURG, 4 Nov. Spanje 3 pc. $30\frac{1}{4}$; id. 1 pc. 17; Rusl. 5 pc. $89\frac{3}{4}$; 3 pc. Mexikanen $15\frac{3}{4}$; Wissel op Amst. —.—; Londen kort —.—.

FRANKFORT, 4 Nov. 5 pc. Met. $67\frac{3}{8}$; 3 pc. Spanje binnenl. $31\frac{1}{2}$; id. 1 pc. $17\frac{15}{16}$; Wissel op Londen 3/m. $99\frac{5}{8}$; Amsterdam $116\frac{5}{8}$; Parijs $93\frac{1}{8}$; Weenen 97.

HANDELSBERIGTEN.

DELFT, 4 Nov. De prijzen der Kaas zijn heden geweest *f* 17 a 20,50 de 100 Ned. ℔ en zijn ter markt verkocht 18 stapels wegende 4629 Ned. ℔.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 6 Nov. Poolsche Tarwe ruim prijshoudend; roode veelal lager afgegeven; verkocht: 128 ℔ bonte Pools. *f* 450; 128 ℔ betere dito *f* 455, 458; 131 ℔ puike dito *f* 480; 133 ℔ Mecklenb. *f* 450; 129 ℔ dito *f* 420, 126 ℔ dito *f* 410; 127, 128 ℔ dito *f* 405, 410; 135 ℔ Kubanka *f* 465.

Rogge weinig ter veil en prijshoudend. 121, 123, 125 ℔ Pruissische *f* 317. 325, 333; 119 ℔ Wittinne *f* 310; 120 ℔ Archengel *f* 314, 316; a. d. Zaan.

Garst in een doen 115 ℔ n. Deens. *f* 248.

Haver flaauw 90, 91 ℔ dikke *f* 155

Boekweit *f* 10 lager: 122 ℔ Amersf. *f* 260; 122 ℔ Gordijker *f* 260,

Op 9 vaten Olie in Nov. ek. $77\frac{1}{2}$ £. *Raapolie* op 6 w. *f* $46\frac{3}{4}$; Vliegend *f* $45\frac{1}{2}$; 1° Mei ek. *f* $43\frac{3}{4}$; Dec. *f* $45\frac{1}{4}$. *Lijnolie* op 6/w. *f* $41\frac{3}{4}$; Vliegend *f* $40\frac{1}{2}$. *Hennepolie* op 6/w *f* $46\frac{1}{4}$; Vliegend *f* 45.

ANTWERPEN, 4 Nov. *Koffij.* De markt blijft in eene gunstige stemming zonder prijsverandering

Suiker. Ruwe. De prijzen zijn iets vaster, ofschoon de omzet niet van belang is geweest.

Rijst. De omzet was van minder omvang en de prijzen zijn niet meer zoo vast.

Granen. Tarwe aanhoudend met weinig handel. Rogge met eenige kooplust on beperkte voorraad.

LONDEN, 3 Nov. *Ruwe Suiker.* Was minder gevraagd en alleen in de ordinaire soorten met eenige noemenswaardige omzet.

Koffij stil. Native Ceylon 46 a 46 s. 6 d. voor goed ord.

Rijst flaauw en 6 a 9 d. lager.

Granen. Tarwe, in de Vreemde soorten 4 s. lager dan de voorgaande week; Inlandsche prijshoudend. Garst onveranderd. Haver met meerdere afgevers.

Veemarkt. Runderen en Schapen met redelijken aftrek tot onveranderde prijzen. Kalveren iets hooger Varkens vast.

Boter. Vreemde soorten onveranderd met meer vraag. Puike Vriessche 104 a 106 s., mindere 94 a 100 s; Zwolsche 100 a 104 s: Bossche 76 a 84 s. — *Kaas* met geregelde aftrek; Edammer 46 a 52 s; Goudsche 38 a 52 s.; Kanter 19 a 20 s.

BORDEAUX, 2 Nov. *Voorloop* 3/6 op fr 205 teruggegaan.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 4 Fov. H. C. Haake, Alcyone, Batavia. - P. Haagsma, Doctrina et Amicitia, id. - K. Haasnoot, Eensgezindheid, Sourabaya, l. v. id. - J. F. Detering, Elise Henriëtte, Tjilatjap. — 5 Nov F. Deinum, Cornelia, Batavia.

BROUWERSHAVEN, 4 Nov. T. Wulp, Stad Schiedam, Batavia naar Schiedam. — 5 Nov. W. C. Veenstra, Beurs van Rotterdam, Batavia naar Rotterdam. - C. E. Hoeksma, Gouverneur-Generaal Duymaer van Twist, id. n. id.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 5 Nov. In lading naar:

Heilbron	G. C. Schmits, Clio.
Frankf. & Coblentz	C. A. van Rietschoten, Frankfort N°. 18.
Keulen	H. S. Wilson, Rijn en Amstel.
"	J. H. Berns, Colln N°. 16.
Ludwighaven, Manheim & Heilbron.	Joh Brilmeijer, Æolus.
Mainz	W. Feldman, Mainz N°, 13.

AMSTERDAM, 4 Nov. vertrokken:

Manheim	J. Dorsenbach, Jacob.

Rijnhoogte	ARNHEM 5 Nov.	1 el 48 duim.
	KEULEN 5 "	5 vt. $10\frac{1}{2}$ "

Advertentiën.

(368) Heden verloste zeer voorspoedig van een welgeschapen *ZOON*, ELIZABETH HENDRIKA GEERTRUDA LOOTS, Echtgenoote van

J. J. ELSENBURG Az.

AMSTERDAM, 6 November 1854.

Kiezersvereeniging

DE

GRONDWET.

Voor de verkiezing op Dingsdag 7 November aanstaande voor den *GEMEENTERAAD* beveelt deze Vereeniging aan hare medekiezers aan:

Ter vervulling der plaats, opengevallen door het aftreden van den Heer A. F. INSINGER *(geel stembriefje)*

den Heer **J. C. REESSE Jr.**

terwijl zij voor de plaats, door het overlijden van den Heer A. HUIDEKOPER opengekomen *(wit stembriefje)* blijft aanbevelen

den Heer Mr. P. H. BICKER.

Namens het *Bestuur:*

H. CROOCKEWIT, *Voorzitter.*

(365) H. RAHUSEN, *Secretaris.*

Er wordt gevraagd eene bekwame **KEUKENMEID**, van de R. K. Godsdienst, middelbare jaren en van goede getuigschriften voorzien, des verkiezende dadelijk in dienst te treden. Informatien brieven *franco*, bij A. H. KOESTAL Jz., Boekhandelaar en Boekbinder, Engestraat te Deventer. (363)

Une Demoiselle de la religion C. R. ayant subi un examen dans les langues Hollandaise, Française, Anglaise et Allemande, l'écriture, l'Arithmétique, l'Histoire et la Géographie et étant à même d'instruire les ouvrages de main du sexe désire une place en qualité de **Secondante** ou de **Gouvernante**. On est prié de s'adresser lettres affranchies sous l'initiale chez Monsieur LANGENHUYSEN, Libraire Amsterdam. (36

De Pillen van Holloway *zijn een zeker werkmiddel voor hoest, gevatte koude en aamborstigheid.*

In den herfsttijd heerschen voornamelijk, hoest, koude en borstkwalen. De eigenschappen der pillen van Holloway zijn dusdanig, dat wanneer men dezelven bijtijds gebruikt de hevigheid dier ongesteldheden alsdan aanmerkelijk wordt verminderd, zoodat de zieke weinig of geen ongemak daarvan heeft, doch indien men nalatig daarin is, gebeurt het dikwijls dat de grond tot ongeneeslijke kwalen gelegd wordt. Diegenen dus welke daaraan onderhevig zijn, behoorden van deze uitmuntende pillen vroegtijdig gebruik te maken.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: *Doosjes Pillen* à *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3.00, *f* 6.7 *f* 13.50, *f* 20,50.

Potjes Zalf à *f* 0.80, *f* 1 85, *f* 3.00, *f* 7.05, *f* 13 *f* 22.95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij B. ADAMA, Apotheker, Heerengracht hoek Utrechtsestraat, N°. 22 te *Amsterdam*, bij L. J. GROOTENDORST met Mej. de Wed. A. P. MILIUS te *Utrecht* hertrouwd en bij J. STRAATMAN, hoofd-depothouder te *'s Hage*, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Establishment.* (292)

(366) Bij A. VAN DER MAAS, in de Barndesteeg Amsterdam, is bij prijsvermindering te bekomen:

Eene groote Plaat, voorstellende den **H. WILLEBRORDUS,** met de namen van al de Bisschoppen van Utrecht, enz. en van de tegenwoordige à 30 vroeger 1 Gulden.

Het Leven van de H. Philomena à 25 Ct. vroeger 60 Cts.

Het gelukkig Huisgezin à 15 Ct., vroeger 60

Juba, of de gevallen van een Schoothondje à 20 vroeger 80 Cts.

Liste Alphabétique des noms Substantifs a 5 Ct., vroeger 35 Cts.

Brieven *franco*.

Bij den Boekhandelaar C. L. VAN LANGENHUYSEN van de pers gekomen en mede bij B. LENFRING J. S. DE HAAS en verder alom verkrijgbaar gesteld:

OVERDENKINGEN EN GEBEDEN

GEDURENDE HET

JUBILÉ VAN 1854—55.

vergund door

Z. H. PAUS PIUS IX.

Voorafgegaan door den Herderlijken Brief van Hoogw. den Bisschop van Haarlem en eene geschiedige toelichting van deze heilzame instelling.

Met kerkelijke goedkeuring. Prijs 15 Centen.

LEVEN en MARTELDOOD

VAN DEN GELUKZALIGEN

JOANNES DE BRITTO,

VERHAALD DOOR

P. J. KOETS, K. Pr.

Prijs *f* 0.60.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.